

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА
СОФИЯ**

ДОКЛАД

НА

**ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО
СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И ОТБРАНА
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ И
ЗА СЪЗДАДЕНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ И СРЕДА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ
НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ
НА ВИСШЕ ВОЕННОВЪЗДУШНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“
ГР. ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ**

Уважаеми г-н Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за институционална акредитация на Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“, гр. Долна Митрополия, факултет „Авиационен“, Департамент „Природни и хуманитарни науки“, Курсантска рота, Професионален сержантски колеж и център „Професионално обучение, следдипломна квалификация и обучение на чуждестранни студенти“. Докладът е разработен съгласно чл. 88а, ал. 7 от ЗВО, чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА, Указанието и критериите, разработени и приети от Акредитационния съвет (АС) на НАОА (Таблица 1) на основание чл. 85, ал. 1. т. 1. от ЗВО и чл. 2 от Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища (ВУ), наричана по-нататък „Наредба за ДО. и приетите от Акредитационния съвет на НАОА /20. 10.2016 г./ критерии за институционална акредитация на висшите училища в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG)- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.77, ал.2 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
- II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
- III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ –ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ.2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 1)
- IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
- V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер, дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Информация за решението от предходната акредитация	Протокол № 8/09.04.2019 г
2.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 24/19.11.2020 г.
3.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 26/10.12.2020 г.
4.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	15.12. – 16.12.2020 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 3/04.02.2021 г.
6.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 4/25.02.2021 г.
7.	След изтичане срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	.....

Експертна група:

1. проф. д-р инж. Евгени Манев – ръководител ЕГ
2. проф. д-р инж. Павел Пенев – член на ЕГ
3. доц. д-р полк. Димитър Димитров – член на ЕГ
4. доц. д-р Надя Маринова – член на ЕГ
5. студент Георги Хинов – член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата от ПКСПНСО: проф. д.н. Севдалина Димитрова

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

ВВВУ „Георги Бенковски“ гр. Долна Митрополия е открито с Решение на Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България, чл. 9, ал. 2, т. 1 от Закона за висшето образование и чл. 16, т. 8, чл. 93, ал. 1 и 2 и чл. 94, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България като правоприменик на факултет „Авиационен“ на НВУ „Васил Левски“. и се ползва с активите на НВУ „Васил Левски“ към датата на откриване. На това основание факултет „Авиационен“ в структурата на ВВВУ „Георги Бенковски“ гр. Долна Митрополия с всички активи към момента на откриването.

Въз основа на доклада на експертната група Постоянната комисия констатира, че препоръките от предходната процедура са изпълнени:

Препоръки:	Констатация на ПК
<p>ПРЕПОРЪКА 1: Да се усъвършенства системата за осигуряване на качеството на обучението и академичния състав на ВВВУ, като се съобрази с изискванията за включване на външни заинтересовани среди, със спецификата на авиационното образование.</p>	<p>Препоръката е изпълнена (Заповед на Началника на ВВВУ „Георги Бенковски“ № РД-03-276/24.04.2020 г.; сключен договор с юридическо лице – фирма за консултантска дейност; конституиран е СУК чрез ПУД на ВВВУ; обучен е персонал за приложимост на стандарт БДС EN ISO 9001:2015; Дефинирани Политика и цели по качеството на ВВВУ, разработени процедури и форми за записи Вътрешни одити, Управление на записите и др.; избрани академични органи по качеството на три нива, съгл. Заповед на Началник ВВВУ „Георги Бенковски“ № РД-03-383/12.06.2020 г. сертифицирана и ефективно функционираща СОПКОАС)</p>
<p>ПРЕПОРЪКА 2: Да се обнови учебно-материалната база със съвременни тренажори и техника, адекватни на използваната в Българската армия техника.</p>	<p>Препоръката е изпълнена(споразумение за съвместно ползване на инфраструктурата и учебно-материалната база на учебна авиационна база „Георги Бенковски“ от състава на ВВС и ВВВУ; проект за основни ремонтни дейности и строителство на Техническа база за ремонт; планирани ресурси за усъвършенстване на УМБ, съгл. ЕПСОСР на ВВВУ; одобрена организация от ГД ГВА, придобиване на образци въздухоплавателни средства и авиационна техника, обучение на пилоти и получаване на свидетелство за правоспособност за ГА.</p>
<p>ПРЕПОРЪКА 3: Да се изработи и изпълнява стратегия за развитие на квалифицирани преподаватели в авиационното образование във ВВВУ.</p>	<p>Препоръката е изпълнена(изработена Стратегия за развитие на академичния състав във ВВВУ „Георги Бенковски“, приоритет в която е РАС; разработен, приет и прилаган Правилник за подбор, развитие, оценка и атестиране на академичния състав във ВВВУ; разработена и приета Методика за атестиране на академичния състав на ВВВУ; разработен, приет и прилаган Етичен кодекс за академичното единство във ВВВУ.)</p>

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ. 2 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 1)¹

Въз основа изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението на всички критерии за институционална акредитация в съответствие с ESG- част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 77, ал. 2 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1: „Политика за осигуряване на качеството“:

Критерий 1.1. „ВУ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности“.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

По 1.1.1.

ВВВУ „Георги Бенковски“ е висше училище за професионално ориентирано образование, обучение и научни изследвания за нуждите на Министерство на отбраната, военновъздушните сили, въздушния транспорт и авиационната промишленост, като при това е наследник на най-добрите традиции на в областта на авиационното образование.

ВВВУ „Георги Бенковски“ е образователна и научна организация със значимост в областите на висше образование 9. Сигурност и отбрана, 5. Технически науки и 3. Социални, стопански и правни науки.

Цялостната организация и управление на ВВВУ е в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование (ЗВО). Организационно се състои от: Ръководство, факултет „Авиационен“, Департамент „Природни и хуманитарни науки“, сектор „Дистанционно обучение“, Курсантска рота, Професионален сержантски колеж по силата на Закон за професионалното образование и обучение, център „Професионално обучение, следдипломна квалификация и обучение на чуждестранни студенти“. В помощ на Ръководството на училището е изградена съответната Администрация.

ВВВУ има разработена Стратегия за развитие на ВВВУ „Георги Бенковски“ (2020-2025), която отразява приоритетите на ВВВУ и е съобразени с мисията, целите и задачите на ВУ.

ВВВУ „Георги Бенковски“ има изградена и успешно функционираща собствена вътрешна Система за оценяване и поддържане качеството на обучение и на академичния състав (СОПКОАС, за краткост наричана СУК), съобразена със ЗВО и Правилника за устройството и дейността (ПУД) на ВВВУ „Георги Бенковски“, която обхваща всички сфери на работа във висшето училище и е неделима част от устройството и дейността му. Вътрешната СУК е сертифицирана по стандарт ISO 9001:2015.

СУК на ВВВУ е процесно ориентирана, с обособени три основни групи процеси: управленски, основни, спомагателни.

Дейностите по изграждането и поддържане на вътрешната СОПКОАС (за краткост наричана СУК) са осигурени чрез отделно структурно обособено звено към отделение „Учебна и научна дейност“ - „Административно звено по качеството“, на което се възлага осигуряването на организацията по качеството на обучението и на академичния състав в училището

---

¹ Оценяването се извършва съгласно Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти

Институционализирането на вътрешната СУК е посредством изграждането на органи на три нива: на ниво катедра; на ниво основно звено; на ниво училище, като за всяка от структурите са специфицирани основните функции и връзките на взаимодействие при управление на дейността по управлението на качеството.

ВВВУ има публично оповестена, с официален статут и отчетност Политика за качеството, която гарантира високо качеството на обучение, в съответствие със законовата уредба, правилниците и методиките на ВУ, публично оповестени на сайта на ВВВУ.

Политиката за качество на ВВВУ е насочена към осигуряване на висококвалифицирани специалисти и лидери за въоръжените сили (ВС) на Република България, за сектора за националната сигурност и за националното стопанство в съчетание с научноизследователска, иновационна дейност, фундаментални и приложни изследвания.

Контролът по поддържане на качеството на обучение и академичния състав се осъществява чрез Комисия по качеството на училището (КК), която в структурно отношение е на пряко подчинение на Началника на ВВВУ.

По 1.1.2.

ВВВУ в съответствие със своята мисия подготвя и обучава висококвалифицирани специалисти и лидери за въоръжените сили на Република България, за сектора за националната сигурност и за националното стопанство, в съчетание с провеждането на научни изследвания и дейности за натрупване на знания и опит и за разработване на иновативни решения, свързани със сигурността и отбраната.

ВВВУ поддържа на високо професионално ниво образователната и научноизследователската дейности, успешно адаптирани към изискванията на европейските стандарти.

Във ВВВУ са създадени необходимите условия за качествена и съобразена със съвременните тенденции научноизследователска, художественотворческа и спортна дейности, чиито приоритети и цели, съответстващи на спецификата на ВУ, официално са публикувани.

Обучението на курсантите и студентите, нормативно регламентирано с Правилника за приема и учебната дейност (ППУД) във ВВВУ „Георги Бенковски“, се извършва на високо професионално ниво. Въведена е система за гъвкава подготовка, позволяваща разширяване на кръга на образователните услуги за Въоръжените сили и сектора за сигурност.

Във ВВВУ в процес на развитие е система за съгласуване на учебно-плановата документация с министерството на отбраната (МО), командването на военновъздушните сили (ВВС) и на авиобазите, с оторизираните органи на министерство на транспорта.

Във ВВВУ научноизследователската дейност е основен инструмент за реализиране на мисията на ВУ, насочена към професионално ориентирано образование и обучение, основано на съвременни научни постижения в областта на националната сигурност за защита на гражданите, обществото и европейските ценности.

НИД във ВВВУ нормативно е регламентирана с „Правилник за научноизследователската и иновационна дейност (ПНИИД) във ВВВУ „Георги Бенковски“, „Правилник за издателската дейност във ВВВУ „Георги Бенковски“, „Правилник за защита на интелектуалната собственост във ВВВУ „Георги Бенковски“ и „Правилник за дейността на редакционната колегия на ВВВУ „Георги Бенковски“, които са публично оповестени. В съответствие с тях към Академичния съвет на ВВВУ „Георги Бенковски“ е създадена Комисия по научно-изследователската и иновационна дейност.

Във ВВВУ предстои изграждането на съвременна спортна база за курсанти и студенти.

По 1.1.3.

Във ВВВУ е изградена и се прилага политика за осъществяване взаимовръзката между научните изследвания и обучението в рамките на националния и институционалния контекст. Провежда се постоянна политика на стимулиране, непрекъснатото изграждане и

обновяване на научно-техническия потенциал и научната инфраструктура чрез търсенето на многообразни източници за финансиране на научните изследвания.

Образователният процес и научноизследователската дейност отразяват принципите и изискванията на Хартата на европейските учени (The European Charter for Researchers) и са интегрирани в единен учебно-изследователски процес. Разработена е „Стратегия за научноизследователската и развойна дейност”, с формулирани приоритетните области за развитие на науката и иновациите. Резултатите от интердисциплинарните научни изследвания са от съществено значение за престижа на ВВВУ „Георги Бенковски” като научно-образователна институция.

Във ВВВУ са осигурени възможности за включване на курсантите, студентите и докторантите в изпълнението на изследователски проекти, съчетаване на научно приложната и образователната дейност, развиване на специфичните им знания и умения за възприемане на методологията на научното търсене, новаторството и експерименталните изследвания, за разширяване на професионалната мотивация на обучаемите.

Използването и комерсиализирането на резултатите от научните изследвания публично са оповестени на интернет страницата на ВВВУ.

По 1.1.4.

Във ВВВУ основна ценност е спазването на академична автономия и свързаните с нея академични свободи. Честността и почтеността са изведени като две от важните ценности на Училището при изпълнение на неговата мисия.

Утвърждаването на етични норми на поведение, гарантирането на академичните свободи и създаването на условия на нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами във ВВВУ се основава на приетия през 2020 год. „Етичен кодекс за академичното единство във ВВВУ „Георги Бенковски“ и Кодекса на етичното поведение на военнослужещите и цивилните служители от МО, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия (БА).

За спазването на Етичния кодекс за академично единство във ВВВУ „Георги Бенковски“ и разрешаването на възникнали прояви на дискриминация, конфликти на интереси, колегиални противоречия и академични измами е създадена Комисия по етика и академично единство, избрана от Академичния съвет.

Във ВВВУ има процедурни правила за недопускане на плагиатство в научни трудове на членове на академичния състав на ВВВУ „Георги Бенковски“, посочени в глава шеста на горепосочения етичен кодекс и в глава шеста на ПНИИД на Училището.

Мониторингът на изследванията за недопускане на плагиатство се осъществява от създадената във ВВВУ Комисия по научно-изследователската и иновационна дейност.

През акредитационния период не са установени прояви на дискриминация, академични измами плагиатство.

Критерий 1.2. „ВУ поддържа вътрешна система за качеството на обучението и на академичния състав, която включва и проучване на студентското мнение.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2:

По 1.2.1.

ВВВУ има документирана, публично оповестена политика по качеството, като част от Стратегията за развитие на ВУ. Политиката по качество се осигурява чрез изградената вътрешна СОПКОАС, чиято ефективност се оценява по действащите норми за качество на международния стандарт ISO 9001:2015.

Водеща роля при управлението на вътрешната СОПКОАС има КК във ВВВУ, която следи за подготовката и обучението на преподавателите, обучаемите и административния персонал по въпросите и проблемите на СУК.

ВВВУ осигурява необходимите ресурси за поддържане и подобряване на СУК, съобразно удовлетвореността на изискванията на обучаемите и потребителите на кадри.

Във ВВВУ са създадени процедури за оценяването на учебната и научноизследователска дейност на преподавателския състав, регламентирани с „Правилник за атестиране на академичния състав”.

Във ВВВУ е създадена система за обучение на новопостъпили преподаватели и служители. Тематичното съдържание на обучението е пряко свързано с прилагане на СОПКОАС във ВВВУ „Георги Бенковски“.

Във ВВВУ е създадена процедура за проучване на мнението на обучаемите и на завършилите образованието си във ВВВУ за тяхната реализация. Резултатите от проучванията и отчетените оценки се обобщават, анализират и вземат под внимание за повишаване качеството на обучение. Същите се отразяват в годишните доклади на ВВВУ „Георги Бенковски“.

Разработена е система за стимулирането на академичния състав в зависимост от поддържане на качеството на обучение.

По 1.2.2.

ВВВУ има действащи процедури за вътрешен одит на качеството. Вътрешните одити се планират и провеждат по П92-1.Ф1 „Годишната програма за одити“, която се изготвя и управлява от определения със заповед Главен мениджър на системата за управление на качеството (ГМСУК).

Всички изводи, препоръки и решения по вътрешните одити се документират и съхраняват от Упълномощения представител на ръководството и отговорника по качеството в отделение „Учебна и научна дейност”. Те осъществяват контрола по изпълнение на взетите решения и периодично информират Академичния съвет за хода на тяхното изпълнение.

Във ВВВУ са предвидени и извънредни одити, невключени в годишния график, които се записват в Годишната програма като анекс.

Провеждането на вътрешния одит е съгласно П92-1.Ф2 „План за одит“, а резултатите се отразяват в запис П92-1.Ф3 „Доклад за вътрешен одит“. За отстраняване на недостатъците/несъответствията, открити по време на вътрешен одит, се предвижда предприемането съответните коригиращи действия, описани частта „Коригиращи и превантивни действия“ на Наръчника по качеството.

Стандарт 2: „Разработване и одобряване на програмите“:

Критерий 2.1 „ВУ изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и съответните специалности /квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др./ при съдействието на заинтересовани страни“.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

По 2.1.1.

Във ВВВУ „Г. Бенковски” е създадена организация за разработване, обсъждане, анализиране и актуализиране на учебната документация за всички степени и форми на обучение. Учебната документация е разработена в съответствие със законите, правилниците и наредбите в областта на висшето образование, както и вътрешните правилници на ВВВУ „Г. Бенковски”, правила, методики и заповеди.

Учебната документация представлява комплект от: квалификационни характеристики; учебни планове за редовна и задочна форми на обучение; учебни програми по съответните дисциплини и съпътстващи анотации.

Квалификационните характеристики, учебните панове и програми във ВВВУ са разработени в съответствие със Стратегията, мисията, целта и задачите на ВУ.

Дейностите по изработването и приемането на учебната документация на всички нива – катедра, факултет/департамент/ и училище са регламентирани с ПУД на ВВВУ „Георги Бенковски“.

Във ВВВУ е създадена със заповед на Началника на ВУ специализирана комисия за наблюдение, анализиране, актуализиране и одобряване на програмите за обучение на ВВВУ „Г. Бенковски”, дейността на която е регламентирана с чл. 6 от Правилника за организацията и функционирането на специализираната комисия за наблюдение, анализиране, актуализиране и одобряване на програмите за обучение във ВВВУ „Г. Бенковски”.

Като помощен орган на АС функционира Постоянната комисия за оценяване и одобряване на програмите за обучение.

Обновяването на учебните програми отразява иновациите в областта на учебните дисциплини, нарастващи специфични изисквания на потребителите на кадри, отчитайки мненията и предложенията на обучаемите.

Цялостната дейност по изработване, мониторинг, оценяване и актуализиране на програмите за обучение са заложи в приетите от АС на ВВВУ „Г. Бенковски” документи: „Методика за мониторинг, анализиране и актуализиране на учебната документация във ВВВУ „Г. Бенковски”, „Правила за обсъждане и усъвършенстване на учебната документация във ВВВУ „Г. Бенковски”, „Методика за разработване на учебна програма за учебна дисциплина на ВВВУ „Г. Бенковски” и „Методика за отчитане мнението на курсантите, студентите и докторантите за учебната документация, учебния процес и административното обслужване във ВВВУ „Георги Бенковски“. Учебната документация се съгласува с командването на ВВС, Дирекция „Управление на човешките ресурси” в Министерството на отбраната и други заинтересовани организации и структури.

По 2.1.2.

Във ВВВУ е налице ясна и нормативно дефинирана процедура за разработване и одобряване на учебната документация, предполагаща изпълнение на очакваните и официално одобрени резултати от обучението.

Подготовката и квалификацията на випускниците от професионално направление „Военно дело” съответства на актуалните мисии, цели и задачи на военновъздушните сили и е съобразена с необходимостта от съответните кадри по специализации.

Разкриването на всички специалности по отделните ОКС в професионално направление „Транспорт, корабоплаване и авиация” и „Електротехника, електроника и автоматика” е след задълбочено проучване на потребностите от инженерни авиационни кадри на пазара на труда у нас и в чужбина. Разкриването на нови специалности е след проведени консултации с фирмите – потенциални потребители на кадри, което гарантира професионалната реализация на випускниците и постигане на реален, положителен ефект от образователната дейност.

Предложението за броя на приеманите студенти и докторанти за съответната учебна година е съобразено с потребностите на пазара на труда и капацитета на ВВВУ.

Във ВВВУ е изградена система за периодично събиране на информация за реализацията на завършилите курсанти и студенти и броя на потенциалните работни места по специалности. Налице е успешна реализация на випускниците на трудовия пазар.

По 2.1.3.

ВВВУ „Георги Бенковски” провежда обучение на курсанти за нуждите на ВС в ОКС „бакалавър” по специалност „Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво” от регулираната професия „Офицер за тактическо ниво на управление” с осем специализации, както следва: „летец-пилот”; „ръководител на полети (щурман – управление на въздушното движение)”; „летателни апарати и авиационни двигатели”; „авиационни електроприборни и автоматични системи”; „радиоелектронно оборудване на летателни апарати”; „авиационно въоръжение”; „навигационни, комуникационни и информационни системи” и „летищно осигуряване”.

Обучението на курсанти и студенти в ОКС „бакалавър” и на студенти в ОКС „магистър” във ВВВУ е по следните акредитирани ПН: 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация”; 5.2. „Електротехника, електроника и автоматика” и 9.2. „Военно дело” (само курсанти).

ВВВУ предлага обучение на студенти в ОКС „бакалавър“ в редовна и задочна форми на обучение по 4 (четири) специалности: „Авиационна техника и технологии“; „Автоматика, информационна и управляваща техника“; „Авиационна електроника“ и „Авиационни електронни системи за управление на въздушното движение“.

Курсантите със специализация „Летец-пилот“ се обучават по гражданска специалност „Летателна експлоатация на въздухоплавателни средства“.

Във ВВВУ се извършва обучение на студенти в ОКС „магистър“ задочна форма по 4 (четири) специалности: „Авиационна техника и технологии“; „Автоматика, информационна и управляваща техника“; „Електроника“ и „Авиационно въоръжение“.

Във ВВВУ се извършва обучение в ОНС „доктор“ по 7 (седем) акредитирани докторски програми: „Радиолокация и радионавигация“, П.Н. 5.2; „Организация и управление на въоръжените сили“, П.Н. 9.2; „Технология за производство на летателни апарати“, П.Н. 5.5; „Радиоелектронни и комуникационни системи в авиацията“, П.Н. 5.2; „Проектиране и конструиране на автоматични и пилотирани летателни апарати“, П.Н. 5.5; „Динамика, балистика и управление на полета на летателни апарати“, П.Н. 5.5 и „Автоматизирани системи за обработка на информацията и управление“, П.Н. 5.2.

ВВВУ „Георги Бенковски“ кандидатства за работа по проект за създаване на обучителна програма за ОКС „бакалавър“ по специалност „Интермодална логистика“, което е в съответствие с компетенциите си по П.Н. 5.5 „Транспорт, корабоплаване и авиация“.

Във ВВВУ „Георги Бенковски“ се провеждат курсовете за следдипломна квалификация, длъжностна и допълнителна квалификация, което е в съответствие с „Плана за придобиване и повишаване на квалификацията на военнослужещите и гражданските лица от Министерството на отбраната и Българската армия“.

Във ВВВУ формите на обучение са редовна, задочна и самостоятелна подготовка.

Във ВВВУ в заключителен етап е организацията и материалната подготовка за въвеждането и на дистанционна форма на обучение, която е в пълно съответствие със своята образователна мисия, цели и задачи, насочени към удовлетворяване на информационните потребности на обществото, в регионален и национален мащаб

ДФО във ВВВУ се провежда в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование, Наредбата за държавни изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища.

ДФО е регламентирана със Стратегия за развитие на Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ (2020-2025), Стратегията за развитие на ДФО във ВВВУ, които публично са оповестени (<https://www.af-acad.bg/> ; <https://e-learning.af-acad.bg/>).

ДФО е с ясно дефинирани институционални цели за развитие на Дистанционната форма на обучение. Създаден е Център за електронно и дистанционно обучение, чиято дейност се урежда чрез „Правилник за организиране и провеждане на дистанционно обучение във ВВВУ „Георги Бенковски“.

ВВВУ провежда институционална политика за включване на групи/лица със специални образователни потребности или в неравностойно положение във форми на ДФО.

ВВВУ има и поддържа вътрешна система за качеството на обучението в ДФО и на академичния състав, която включва проучване на студентското мнение. Има изградена организация за управление и повишаване на качеството на ДФО (в съответствие с чл. 8 ал. 2 от Наредбата за ДФО) и на академичния състав, съобразена с особеностите на ДФО.

ВВВУ има нормативно регламентирана и много добре работеща система за ефективно управление на ДФО, в която се ползват адекватни и надеждни обратни връзки с курсантите и студентите.

ВВВУ има нормативно регулирани процедури, които прилага за разработване, одобряване, наблюдение, периодичен анализ и актуализиране на учебната документация за ДФО, същата се приема от академичния съвет след съвместно предложение на основното звено, водещо обучението, и от СДО (съгл. чл. 8. Ал.1 на Наредбата за ДФО) и при съдействието на заинтересованите страни – МО, ВВС.

ВВВУ осигурява свободен достъп на студентите до необходимата им информация за всяка програма или специалност в ДФО, включваща всички технически, организационни и педагогически изисквания и спецификации.

Във ВВВУ се провеждат нормативно регулирани процедури по оценка на потребности на участници в ДФО и се прилагат подходящи, добри чуждестранни и национални практики на ДФО.

Във ВВВУ има официално приети методически стандарти за учебна документация (учебни планове и програми) и стандартни (процедура) за промени в същата, които са свързани със стимулиране на мотивацията и ангажираността на студента в процеса на обучение. Съществуват нормативно регулирани стандарти за учебната документация в ДФОС.

ВВВУ осигурява поддържане и опазване на поверителността на персоналната информация за студенти и за преподаватели в използваните софтуерни системи за управление на учебното съдържание и обучението, университетската информационна инфраструктура, както и за удостоверяване на самоличността на студентите в ДФО - идентифициране при електронни форми на комуникация и при изпитване с цел предотвратяване на измами.

Във ВВВУ е създадена ефективна система за персонална помощ на студентите в ДФО, вкл. улеснен и информиран достъп до преподаватели или администратори за получаване на разяснения, съвети и/или помощ чрез много добре развита училищна комуникационна инфраструктура, е-поща, форуми, чат, телефон и др. технологии.

Във ВВВУ има официално приети изградени структури и са разработени необходимите вътрешно-нормативни документи за надеждно функционирането на системата за ДФО от приема на студентите, включително до тяхната професионална реализация. Изградена управленска и организационна структура - СДО, напълно подходяща за провеждане на ДФО.

Постиженията на студентите в ДФОС са във висока степен сравними с резултатите на студенти в редовно и задочно обучение и отговарят на изискванията на чл. 4. от Наредбата за ДО.

Във ВВВУ е проведено обучение с всички преподаватели за повишаване на уменията за работа с дистанционни платформи в образователния процес. Преподавателският състав на ВВВУ има дългогодишен опит в използването на електронна платформата за провеждането на дистанционно обучение от участието в Проект № ВГ051РО001-4.3.04-0016 „Нови възможности за учене през целия живот чрез модернизация на Център за дистанционно обучение към Национален военен университет „Васил Левски“ за периода 2012-2014, когато бяха приети ДФО в ОКС „магистър“ по специалност „Авиационна техника и технологии“ 12 обучаеми. От 2014 г. досега този опит е обогатен и развит значително в положителна посока.

ВВВУ има разработена и внедрена в практиката политика за развитие на научно-преподавателски състав, осигуряващ ДФО. Същата е част от стратегията за развитие на училището. Налице е научно-преподавателски състав и консултанти с високи компетенции за провеждане на ДФО, с ясно, нормативно дефинирани роли и задачи.

Създадени са нормативно регулирани условия за повишаване на квалификацията на преподавателите провеждащи обучение в ДФО, както и за внедряване на добри практики за повишаване на качеството на ДФОС.

Във ВВВУ има разработена и внедрена нормативна база и мерки за формиране на академична натовареност и за стимулиране на преподавателите за участие в ДФО, за проектиране и разработване на виртуални ресурси и др.

Във ВВВУ има действаща система за квалификация на административния и техническия състав, имащ задължения в областта на ДО.

ВВВУ има разработена и внедрена в практиката развива материално-техническа и информационна инфраструктура, осигуряваща нормалното провеждане на учебно-преподавателската дейност в ДФОС. Същата е интегрирана система за управление и

провеждане на ДФОС, отговаря на съвременните изисквания за интерфейс, достъпност, реактивност и позволява провеждане на обучение на четвърто технологично равнище, напълно отговаря на изискванията на чл. 9 ал. 2 и ал. 3 от Наредбата за ДО.

Осигурени са необходимите съвременни технически и комуникационни средства, които се използват от студенти и преподаватели в ДФО. Същите отговарят напълно на чл. 8. ал. 2 от Наредбата за ДО.

Във ВВВУ са на разположение необходимите съвременни и надеждни инструменти за онлайн експертна помощ, за визуализация на учебния процес, за повишаване на ефективността и др. Въведени са добри стандарти и добри практики за проектиране, генериране и разпространение на учебно съдържание, е-материали и е-курсове, подходящи за провеждане на ДФОС.

Установено е съответствие на образователния профил със ЗОВС в Република България и ЗВО.

По 2.1.4.

Във ВВВУ е създадена работеща система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на курсантите и студентите в процеса на обучението. Условието за подпомагане и развитие на студентите са конкретизирани в Стратегията за развитие на ВВВУ „Георги Бенковски“ (2020-2025).

За адаптацията на новоприетите курсанти и студенти принос имат класните ръководители – водещи преподаватели в профилиращите катедри, които изпълняват ролята на медиатори на цялостното обучение на курсантите и студентите.

Във ВВВУ съществува процедура за отчитане на мнението на курсантите и студентите в края на всеки семестър, регламентирана с „Методика за отчитане мнението на курсантите, студентите и докторантите за учебната документация, учебния процес и административното обслужване във ВВВУ „Георги Бенковски“ и на мнението на потребителите на кадри за съдържанието на учебната документация и на програмите за провеждане на учебните стажове, резултатите от които се вземат под внимание при актуализирането на същите.

Във ВВВУ е осигурен свободен достъп и административно обслужване на курсантите и студентите през цялото работно време на администрацията.

В учебната документация по специалности и специализации във ВВВУ е предвидено провеждането на практически стажове и във външни за МО организации и предприятия, като оценката за удовлетвореност към обучаемите по време на стажа се документира и вписва в книжката за стажа.

ВВВУ провежда ден на „отворени врати“, с цел подпомагане на завършващи ученици в избора за бъдеща професия.

Във ВВВУ „Г. Бенковски“ са създадени необходимите условия за подпомагане на обучението на курсантите и студентите, както и за тяхното развитие и израстване в бъдещата им кариера.

По 2.1.5.

Във ВВВУ са създадени добри условия за подпомагане обучението на курсантите и студентите. Предоставеното им високо ниво на административно и информационно обслужване, методи и подходи за представяне на учебния материал и академичните знания и условия за индивидуална творческа изява в значителна степен допринасят за тяхното образователно израстване и могат да се прилагат в бъдещата им професионална кариера.

В съответствие с европейските, националните и институционалните нормативни изисквания е установен необходимият Набор от учебно-планови документи за обучение по различните специалности в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ и ОНС „доктор“.

Във ВВВУ „Г. Бенковски“ са разработени и приети правила и методики, които детайлизират посочената нормативна уредба и гарантират наличието и поддържането на необходимата учебна документация.

Съдържанието на учебната документация е в съответствие с целите на съответното

ПН и допринася за реализация мисията на ВВВУ „Г. Бенковски“. Учебните дисциплини са съобразени с професионалните изисквания, предвидени в съответната квалификационна характеристика.

Действа система за натрупване и трансфер на кредити, като в учебните планове са посочени кредитите за всяка задължителна, задължително избираема и факултативна дисциплина.

В учебните програми на всички дисциплини се съдържат очакваните знания, умения и компетенции, които обучаемите трябва да имат след полагане на изпита по дисциплината.

Учебната документация на ВВВУ „Г. Бенковски“ е в съответствие с европейските, националните и институционалните нормативни изисквания.

Стандарт 3: „Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите“:

Критерий 3.1. „Официално са приети методически стандарти за учебна документация (учебни планове и програми) и стандарт (процедура) за промени в учебната документация, които са свързани със стимулиране на мотивацията и ангажираността на студента в процеса на обучение.“.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1:

По 3.1.1.

Във ВВВУ са приети и официално се спазват методични стандарти за разработване на учебната документация (учебни планове и програми). Периодично се анализира актуалността на документацията и предлагания за усвояване на учебен материал с цел съвместимост с учебната документация от европейското пространство на висшето образование. .

Във ВВВУ са разработени „Правила за обсъждане и усъвършенстване на учебната документация“, „Методика за отчитане мнението на курсантите, студентите и докторантите за учебната документация, учебния процес и административното обслужване във ВВВУ „Георги Бенковски“ и методика за периодично анализиране на учебната документация по специалности и Методика за периодично анализиране на учебната документация по специалности. В Системата за управление на качеството са включени стандарти за всеки един елемент на учебната документация

Учебната документация се анализира периодично на ниво катедра, факултет и училище. Промени в учебните планове и в съдържанието на учебните програми се предлагат и разглеждат на катедрени съвети и приемат на факултетни съвети, след което се обсъждат и приемат от академичния съвет. Нормативната регламентация е с „Правилник за организацията и функционирането на специализираната комисия за наблюдение, анализиране, оценяване, актуализиране и одобряване на програмите за обучение по специалности в съответните професионални направления“, „Методика за мониторинг, анализиране и актуализиране на учебната документация във ВВВУ "Георги Бенковски", както и на основата на „Правила за обсъждане и усъвършенстване на учебната документация във ВВВУ "Георги Бенковски".

Във ВВВУ е създадена организация за провеждането на практическите стажове по време на обучението за придобиване на ОКС на висшето образование, регламентирана с „Методика за провеждане, отчитане и оценяване на учебната практика и стажа на курсантите и студентите във ВВВУ "Георги Бенковски".

ВВВУ има сключени двустранни споразумения и договори за сътрудничество в областта на обучението на курсантите и студентите и в НИД и с други организации и научни институции в страната (два института на БАН), които осигуряват допълнителни възможности за учебни практики и производствени стажове за обучаемите и възможности за развитие. През акредитационния период са сключени пет договора за съвместна дейност с потенциални работодатели, осигуряващи учебните практики на курсантите и студентите.

Във ВВВУ е осигурен достъп до документите и процедурите.

По 3.1.2.

ВВВУ полага необходимите грижи и създава нормални условия за обучение на курсанти и студентите при прилагане на съвременни и доказали качествата си методи на преподаване и оценяване на постиженията им.

ВВВУ следва съвременните тенденции на обучение, чрез използване на модерни методи и атрактивни форми за обучение във всички специалности: мултимедийни продукти, интерактивни форми на преподаване, участие на преподавателите в различни международни и национални проекти, дистанционно обучение, ситуационни игри и учения, ролеви игри, специализирани програмни продукти и пр., регламентирани с „Методика за осигуряване на съвременни методи и форми на преподаване във ВВВУ „Георги Бенковски“.

За практическата подготовка на обучаемите се използват откритият по българо-швейцарски проект през април 2018 г. учебно-тренировъчен симулатор за самолет РС-9М във военновъздушната учебна база „Георги Бенковски“ в Долна Митрополия.

По 3.1.3.

Резултатите от методите на преподаване и постиженията на курсантите и студентите се анализират, оценяват и огласяват периодично чрез Системата за управление на качеството.. Полагат се приоритетни грижи за обучението по профилиращите дисциплини и практическата подготовка.

ВВВУ „Г. Бенковски“ отговаря напълно на повишените национални и международни изисквания за обучение на кадри за военновъздушния и авиационен сектор – студенти, курсанти и докторанти от професионалните направления „Транспорт, корабоплаване и авиация“, „Електротехника, електроника и автоматика“ и „Военно дело“.

По 3.1.4.

Във ВВВУ действа стройна система за подготовка, провеждане и контрол на семестриалните изпити, държавните изпити и дипломни защиты. Системата ясно дефинира критериите и методите за проверка и оценка на знанията и уменията на обучаемите.

Разработена е и функционира Система за проверка и оценяване на знанията и уменията на курсантите и студентите оповестена публично в „Правилник за приема и учебната дейност“.

Системата за оценка на знанията и уменията на обучаваните по време на държавни изпити и защиты на дипломни работи е уредена в глава пета „Държавни изпити и защита на дипломни проекти“ на ППУД.

Във ВВВУ е въведена е и успешно функционира Система за натрупване и трансфер на кредити, нормативно регламентирана в Правилника за натрупване и трансфер на образователни кредити във ВВВУ „Георги Бенковски“.

По 3.1.5.

Във ВВВУ функционира официална система и процедура за разглеждане на жалби от курсанти и студенти, През акредитационния период не са установени жалби на курсанти и студенти.

Във ВВВУ е гарантирано правото на информация на обучаваните относно мотивите за получаването на оценки по време на семестриален текущ контрол или изпит, регламентирано с раздел четвърти „Права и задължения на курсантите в учебния процес“ и раздел пети „Права и задължения на студентите в учебния процес“ на ППУД.

Стандарт 4: „Прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите“:

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на студентите включително до тяхната професионална реализация.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1:

По 4.1.1.

Във ВВВУ са създадени много добри условия за информационно осигуряване на студентите относно възможностите, които обучението им в училището дава за изграждането им като съвременни специалисти.

Във ВВВУ мобилността на курсантите и студентите е подходящ инструмент за тяхното усъвършенстване, за придобиване на нови навици и умения в практиката, за работа в екип и в интернационална среда. ВВВУ има сключени договори за сътрудничество с три университета и две авиационни академии в Испания, Полша, Унгария, Румъния и Естония. За последните 5 години 90 обучаеми от училището са участвали в изходяща мобилност, 11 - във входяща мобилност. Предстои преподписване на Разширена училищна харта по Европейската програма за сътрудничество във висшето образование „Еразъм+“ до 2025 г.

Във ВВВУ има утвърдени правила за академичното признаване на периоди на обучение и практика в чужбина, свързани с мобилността на обучаемите в рамките на договорни взаимоотношения с чуждестранни висши училища и европейските програми за образование, обучение, младеж и спорт

По 4.1.2.

ВВВУ има приети и публично оповестени актуални правила, наредби и процедури за прием, изисквания и организация на учебния процес, получаваната квалификация, административното обслужване, участие в мобилности и завършването на курсантите и студентите. Web-базираното административно обслужване на обучаемите и личния състав на училището се осигурява от официалния му сайт в Интернет (<https://www.af-acad.b.>). Приемът по специалности се популяризира чрез социалните мрежи, рекламни клипове и в средствата за масово осведомяване

ВВВУ има създадена организация за наставничество (тьюторна система) и адаптиране на обучаемите.

По 4.1.3.

Във ВВВУ са осигурени много добри условия за включване на курсантите, студентите и докторантите в разработването на изследователски проекти, регламентирана с Правилника за научноизследователската дейност във ВВВУ „Георги Бенковски“.

ВВВУ „Георги Бенковски“ поощрява участието на обучаемите в изследователски проекти, като осигурява материална и информационна база, съдейства за участието в международни и национални проекти, организира конференции, семинари и други научни форуми и осъществява издателска дейност.

Под ръководството на преподавателите курсантите и студенти от ВВВУ активно участват в различни научни изследвания като използват наличната научна инфраструктура и представят резултатите си на конференции, семинари и други национални и международни научни форуми.

По 4.1.4.

ВВВУ „Георги Бенковски“ прилага системата за натрупване и трансфер на кредити във връзка с признаването на висше образование, придобито в други университети у нас и в чужбина или периоди на обучение. Тази система създава реални условия за университетски обмен и международната обвързаност на образованието, предлагано във ВВВУ „Георги Бенковски“ и неговата отвореност към общоевропейските образователни системи.

Създадена е комисия, която се произнася по постъпилите искания, като строго се спазват националните стандарти и Правилника за натрупване и трансфер на образователни кредити във ВВВУ „Георги Бенковски“.

По 4.1.5.

Във ВВВУ „Г. Бенковски“ е създадена система за регистрация на реализацията на завършилите студенти и докторанти. относителният дял на реализираните се обучаеми през изследвания период от общия брой на завършилите е 99 %.

ВВВУ има процедури за проучване на мнението на завършилите обучаеми относно тяхната удовлетвореност от полученото образование и професионалната им реализация, информацията от което подпомага дейността за оптимизиране на учебното съдържание,

подобряване методиката на преподаване и усъвършенстване на организацията на учебния процес.

ВВВУ има изградена и поддържана системата „Алумни“, посредством която е изградена трайна връзка с неговите възпитаници и допринася за развитието и издигането на авторитета на ВУ.

Стандарт 5: „Преподавателски състав“:

Критерий 5.1. ВУ има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, която е част от стратегията за развитие на институцията. Профил и квалификация на преподавателския състав.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1:

По 5.1.1.

ВВВУ изгражда и поддържа преподавателски и експертен състав на високо професионално ниво в образователната, научноизследователската и спортната дейност.

Подборът, оценяването и развиването на компетентностите на състава се извършва на базата на действащото законодателство, нормативната уредба на МО и съгласно изискванията на ПУД на ВВВУ и Стратегията за развитие на ВВВУ „Георги Бенковски“ в периода 2020-2025 г.

Стратегическа цел на ВВВУ е привличане на млади преподаватели и осигуряване на хабилитирани лица с оглед политиката на висшето училище за постигане на високо ниво на образователен процес и за съществен принос в науката.

ВВВУ разполага с 54 бр. академичен състав със средна възраст 50 години, чийто научен и образователен профил и възрастова характеристика, осигурява бъдещото развитие на ВУ.

Броят на хабилитирания състав, който притежава висока професионална квалификация и необходимия научен потенциал за обучение в акредитираните ПН, е 25 със средна възраст 58 години, в т.ч. 1 професор и 24 доценти. Нехабилитираният академичен състав е 29 бр., със средна възраст 43 години, в т.ч. 6 бр. главен асистент доктор и 23 бр. асистенти и преподаватели. Съотношението хабилитиран към нехабилитиран състав е 46 към 53,7 %, което е в съответствие със заложеното в програмата за развитие на академичния състав до 2024 година при възстановяването на ВВВУ.

Хабилитираният академичен състав на ВВВУ със своя професионален опит и квалификация е привличан за участия в научни журита по ЗРАСРБ в други ВУ и научни организации, в програмни, научни и организационни комитети на научни конференции у нас и в чужбина.

По 5.1.2.

ВВВУ е създадо благоприятна среда за заемане на академични длъжности, чрез ясни и точни процедури и създава подходящи условия за професионалното развитие на персонала.

Заемането на съответните академични длъжности е чрез конкурс и избор при условията и по реда, предвиден в ЗРАСРБ, Правилник за приложението му, Закона за висшето образование (ЗВО), ПУД на ВВВУ „Г. Бенковски“, Правилника за подбор, развитие, оценка и атестиране на академичния състав на ВВВУ „Г. Бенковски“, Правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВВВУ „Г. Бенковски“, Плана за развитие на академичния състав във ВВВУ.

За последните 5 (пет) години факултет „Авиационен“, който в съответствие с решение на НС на Република България 3113/18.04.2019 за откриване на ВВВУ „Г. Бенковски“ преминава във ВВВУ „Г. Бенковски“, е организиран общо 46 конкурса за заемане на академични длъжности, при които са назначени общо 37 преподаватели.

По 5.1.3.

Във ВВВУ „Г. Бенковски“ има действаща и публично оповестена система за осъществяване на академична мобилност, регламентирана с „Правилник за работа по програма „Еразъм+“ (http://www.af-acad.bg/international/erasum_plus).

ВВВУ „Г. Бенковски“ има установени отношения с чуждестранни университети по програма „Еразъм“ с: Национален университет за държавна служба, Будапеща; Технически университет, факултет по аеронавтика, Кошице; Сержантски колеж на ВВС на Турция, Измир; Терезианска академия, Виена; Университет на турската аеронавтична асоциация, Анкара; Военновъздушна академия на Република Турция, Истанбул; Военно-въздушна академия на Румъния, Брашов; Полска военновъздушна академия, Деблин; Естонска въздушна академия, Тарту; Университет по отбрана на Р Словакия, факултет по военни технологии, Бърно

В периода 2015-2020 година е реализирана изходяща академична мобилност на 34 преподаватели и входяща академична мобилност на 10 преподаватели. Двама преподаватели от ВВВУ „Г. Бенковски“ водят регулярно курсове във Физическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ по магистърска програма „Аерокосмическо инженерство и комуникации“.

По 5.1.4.

ВВВУ има изградена и функционираща система за атестиране на академичния състав по отношение на преподавателската, научноизследователската и други дейности с приноси към повишаване качеството на обучението, регламентирана с „Правилник за подбор, развитие, оценка и атестиране на академичния състав на ВВВУ „Г. Бенковски“. Атестирането се извършва по обективни показатели в съответствие с „Методика за атестиране на академичния състав на ВВВУ „Г. Бенковски“. При атестирането се отчита и мнението на курсантите и студентите чрез провеждане на анкети.

Освен регулярното атестиране на академичния състав в съответствие с горепосочената нормативна база, ежегодно всеки преподавател-военнослужещ се атестира в съответствие с Правилника за кадровата военна служба и Методиката за атестиране на военнослужещите.

Във ВВВУ е въведена система от стимули за академичния и административния състав в зависимост от степента на поддържане на качеството на обучение. Създадени са условия за защита на класна специалност в съответствие с „Наредба за класните специалности“. предоставя възможност да повишат подготовката си по английски език в учебен център на МО и да се явят на изпит за покриване изискванията на STANAG 6001, като за преподавателите военносслужещи владенето на чужд език на ниво 2222 по STANAG 6001 е задължително.

Преподавателите-военносслужещи при достигане на военно звание „капитан“ имат възможност, след предварително утвърждаване, да продължават образованието си в ПН 9.2. „Военно дело“ чрез завършване на магистърски програми на Военна академия „Г. С. Раковски“,

Критерий 5.2. Научноизследователска, художествено-творческата и спортна дейност на академичния състав и участието на обучаваните в тази дейност.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2:

По 5.2.1.

ВВВУ има официално приет ред за включване на преподавателите в научноизследователската дейност, регламентирана в Глава VIII от ПУД на ВВВУ „Правилник за научноизследователската и развойна дейност на ВВВУ „Георги Бенковски“ Стратегията за научно-изследователска и развойна дейност на ВВВУ „Георги Бенковски“.

Във ВВВУ са създадени процедури за периодично анализиране и оценяване на резултатите от НИД, на основата на които се определят приоритетните научни направления. НИД е предмет на анализ и оценка в официалните годишни отчети на катедрите, основните звена и Училището.

Във ВВВУ са създадени добри условия за участие на академичен състав, курсантите, студентите и докторантите в изпълнението на изследователски проекти като част от мисията и Стратегията за научно-изследователска и развойна дейност на ВВВУ „Георги Бенковски”.

През отчетния период преподавателите имат общо 213 участия в национални и международни научни и образователни форуми, което е средно 3 участия на един преподавател.

ВВВУ „Георги Бенковски” сключва международни договори за научно-изследователска и развойна дейност, които представят научния потенциал на училището в международното научно пространство. За отчетния период реализираните резултати от иновационната дейност са 103, в т.ч. 98 внедрени резултати и 5 международни договори.

През отчетния период броят на обучаваните докторанти във ВВВУ е 10, от които 5 вече успешно са защитили дисертационните си трудове.

По 5.2.2.

Научноизследователската дейност във ВВВУ „Георги Бенковски” се осъществява в съответствие с утвърдените европейски и национални стандарти, реализацията на която е посредством придобити лицензи, правото на ползване и разпространени между академичния състав софтуерни пакети (ANSYS, MATLAB, FLAMES), с подбрани приложени софтуерни инструменти към тях, четири аеродинамични тунела, включително и свръхзвуков за изследване на модели, полунатурни и натурни елементи от авиационни конструкции. В своята работа по изготвянето и оформянето на научни трудове академичният състав използва широко Linux-базирани операционни системи, офис-пакети и софтуер за работа в мрежова среда.

Във ВВВУ е изградена стройна система за регламентиране, контрол, отчетност и видимост от резултатите на научноизследователска, иновационна и публикационна дейност във всичките и направления.

През отчетния период публикационната активност във ВВВУ е представена от 312 публикации в национални и чуждестранни издания, в т.ч.: статии и доклади -263 бр., студии – 3 бр., монографии -19 бр., учебници и учебни пособия – 27 бр.. От тях публикациите в чужбина и на международни форуми са 97 бр. Съотнесени към броя на преподавателския състав (56 бр.) на един преподавател се падат средно 5 бр. публикации, относителният дял на публикациите в чужбина е 0,36. Относителният дял на публикациите в реферирани и индексирани издания (51 бр.) спрямо общия брой публикации е 1/5. Отношението между цитиранията в реферирани и индексирани издания (198 бр.) спрямо общия брой публикации е 1/8.

Във ВВВУ е въведена система за научно рецензиране на публикации на Училището, регламентирана с Правилника за издателската дейност във ВВВУ „Георги Бенковски” и Правилника за дейността на редакционната колегия на ВВВУ „Георги Бенковски”, която гарантира качеството на научната продукция.

Стандарт 6: „Учебни ресурси и подпомагане на студентите“:

Критерий 6.1. ВУ осигурява и развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности, както и подходяща среда за дистанционно обучение

Констатации за изпълнение на критерий 6.1:

По 6.1.1.

ВВВУ „Георги Бенковски” ВВВУ разполага с изградена материално-техническата база за качествено обучение и изследователска дейност в съответствие със спецификата си, която се поддържа и постоянно се усъвършенства. Образователните и научноизследователските дейности се осъществяват в 11 аудиторни зали с обща площ 1400 кв. м. и капацитет 1110 места; 16 лабораторни зали с обща площ 711 кв. м и капацитет 256 места; 46 специализирани кабинета с обща площ 3200 кв. м и капацитет 1206 места. На един

обучаем в ВВВУ се падат 2,1 кв. м аудиторна площ и 1,6 кв. м. лабораторна площ, приравнени на средния брой обучаеми във ВВВУ. Броят на работните места за аудиторна дейност на 100 студенти са 138, а за лабораторна дейност - 89. Осигурената площ е достатъчна за провеждане на ефективен и качествен учебен процес, включително на семинарни и практически занятия.

За ВВВУ развитието на материално-техническата и информационната база е част от неговата дългосрочна политиката с ежегоден контрол и ясна визия и план за нейното финансово осигуряване. Налице са ясни правила, нормативно уредени, за поддържането на материално-техническата и информационната база на училището.

Във ВВВУ е създадена информационна инфраструктура и интегрирана система за управление и провеждане на ДФОС, която отговаря на съвременните изисквания за интерфейс, достъпност, реактивност и позволява ефективно провеждане на обучение на четвърто технологично равнище, съгл. чл. 9 ал. 2 и ал. 3 от Наредбата за ДО.

ВВВУ има сектор за ДФО, в който чрез електронна платформа Moodle (<https://e-learning.af-acad.bg/>), се създават условия за учебен процес и разпространяване на научните изследвания.

ВВВУ осигурява възможност за обучението на студенти от по-висока възрастова група, на работещи студенти, на чуждестранни студенти и студенти с увреждания. Във вътрешната нормативна уредба, регламентираща учебния процес във ВВВУ, се гарантира достъпността на предлаганото обучение за широк кръг от студенти, с широк спектър от специфични потребности, в това число и на чуждестранни студенти.

Във ВВВУ е изградена и се усъвършенства информационната база за обучение и изследователска дейност в съответствие със спецификата на училището, част от което е единната мрежова среда между отделните сгради, осигурена от високоскоростен интернет.

Информационната база за обучение и изследователска дейност на ВВВУ е представена с общо 75 компютъра, включени в 9 компютърни зали за учебен процес.

ВВВУ „Г. Бенковски“ разполага с 432 единици ЕИТ, 80 % от които е разположена в учебните и езикови кабинети и се използва непосредствено в учебния процес и библиотеката. Преподавателският състав е осигурен с персонални компютри и принтери.

ВВВУ „Г. Бенковски“ разполага със софтуер ANSYS (академичен, учителски, механичен – 5 лиценза) за моделиране и изследване на динамиката на флуидите, използван в обучението на курсантите, студентите и докторантите.

Наличното компютърно и софтуерно осигуряване на учебния процес е достатъчно за провеждане на качествен и практически насочен учебен процес, в който обучаемите да придобиват знания и умения, свързани с използването на информационни технологии в бъдещата им професия.

ВВВУ развива и поддържа финансова политика, която приоритетно осигурява обучението на студенти, курсанти и докторанти. Преподавателският състав на ВВВУ е осигурен с необходимия минимум финансови средства за гарантиране високо качество на обучението и на научноизследователската дейност. Научноизследователската дейност на ВВВУ се финансира чрез два основни инструмента: бюджета на училището и привлечени средства по национални и международни проекти. Академичният състав на ВВВУ участва в два проекта по оперативни програми на ЕС: Проект „Подкрепа за развитие на човешките ресурси и научно-изследователския потенциал на Национален военен университет „Васил Левски“ за утвърждаването му като съвременен център на знанието“ по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020BG05M2OP001-2.009-0001-C01 и Проект „Системи за въздушно наблюдение и сигурност“ по програма „ERASMUS+“, ключова дейност „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“, дейност: „Стратегически партньорства в областта на висшето образование“ 2016-1-RO01-KA203-024511.

ВВВУ разполага с библиотечен комплекс, дейността на който е регламентирана с отделен правилник. Услугите на библиотеката са достъпни за ползване от всички обучаеми и

преподаватели. Библиотечният комплекс на ВВВУ разполага общо с 111 читателски места или 8 читателски места на 100 студенти. През отчетния период е извършен основен ремонт на сградата на библиотеката. По проект е осигурен необходимият финансов ресурс за изграждане на скатен покрив.

За отчетния период новопостъпилата литература във фонда на библиотеката на ВВВУ възлиза на 117 заглавия, които са достатъчни, за да отговорят на изискванията за поддържане на библиотечния фонд с нова и съвременна литература

В библиотеката функционира информационна система, която дава възможност за търсене на информация по всички основни показатели от библиографското описание.

Оборудвана е конферентна зала с мултимедийно техника по проект.

По 6.1.2.

ВВВУ следва политика за улесняване на ориентацията в образователния процес на студентите и тяхната мобилност, за което е отделен значителен човешки ресурс, който е достатъчен за постигане на заложените цели.

Във ВВВУ е изградена тюторна система, съгласно която обучаемите имат право да избират свой наставник измежду членовете на академичния състав, който да ги напътства, ориентира и подпомага в образователния процес, по въпросите на учебната дейност за периода на тяхното следване. Всеки наставник отговаря за не повече от 10 студенти, с които провежда регулярни срещи за консултации.

Професионална подготовка и международна дейност се подпомага от определени отговорници за двустранни обменни програми по ПН.

По 6.1.3.

ВВВУ има ясни, прозрачни и справедливи процедури за наемане и условия на работа на административния персонал, с което гарантира предоставяне на нормативно гарантирани необходими административни услуги на студентите, курсантите и докторантите във всички форми на обучение.

ВВВУ разполага с необходимия академичен състав и администрация за провеждане учебен процес на високо качество, които непрекъснато повишават компетентността си чрез допълнително участие в обучение, семинари курсове.

Web-базираното административно обслужване на обучаемите и личния състав на ВВВУ се осигурява от официалния му сайт в Интернет.

ВВВУ прилага целенасочена политика за разширяване на партньорската мрежа по страни и институции с цел повишаване компетенциите на персонала при административното обслужване на студентите чрез развитието на програма „Еразъм+” и квалификационната дейност.

По 6.1.4.

ВВВУ осигурява необходимите ресурси за прилагане на новаторски практики в обучението и преподавателската дейност в добра степен. Внедряването и прилагането на новаторски практики в обучението и преподавателската дейност е регламентирано чрез утвърдената от Академическия съвет на ВВВУ „Методика за осигуряване на съвременни методи и форми на преподаване във ВВВУ“. Използват се интерактивни и мултимедийни методи на обучение с цел изграждане на образователен диалог и комуникация, мултимедийно базирани ролеви игри, ситуационни игри, решаване на казуси и провеждане на проблемни семинари и лекции и работа по групи, в които основният фокус е ориентиран към самостоятелно решаване на задачи, конфликтни ситуации, работа в екип и използването на знания от изучаваните учебни дисциплини в хода на обучението.

Съобразно спецификата на изучаваните дисциплини, изискващи значими финансови и материални ресурси, привличането им е чрез собствено и проектно осигуряване и по линия на договори с ВВС за използване на изключително скъпи и най-съвременни тренажори, самолети, авиационна техника и експлоатационна инфраструктура за практически стажове.

Стандарт 7: „Управление на информацията“:

Критерий 7.1. ВУ съобразно своята мисия събира и анализира информация за дейността на вътрешните структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които взимат участие и външни заинтересовани страни.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1:

По 7.1.1.

ВВВУ прилага работеща система, регламентирана от нормативни документи - закони, наредби, правилници, инструкции и други вътрешни организационни документи, които са обект на вътрешен мониторинг, прилагат се методи за управление на качеството на преподаването, научната дейност и атестирането на академичния състав

В съответствие с Наръчника по качеството е създадена Система за управление на качеството на обучение със съответната функционална и организационна структура.

Провеждането на анкети с обучаемите е строго регламентирано с „Методика за отчитане мнението на курсантите, студентите и докторантите за учебната документация, учебния процес и административното обслужване във ВВВУ „Георги Бенковски“ гарантира анонимността, достоверността и обективността на информацията.

Във ВВВУ е въведена и действа система за периодично атестиране на академичния състав. За целта е създадена „Методика за атестиране на академичния състав на ВВВУ „Георги Бенковски“ съобразно стандартите на добрите практики в системната на висшето образование.

Мнението на работодателя, регламентирано от ръководни документи на Министерство на отбраната (МО), Военновъздушните сили и на ВВВУ, се отчита по две основни форми: работодателя (Министъра) по линия на неговите заповеди и чрез съгласуване на учебните планове за ОКС“ бакалавър“, „магистър“, „доктор“ и на плановете за Научноизследователската дейност.

По 7.1.2.

ВВВУ събира и анализира информация за наличните учебни ресурси, включително и финансови в подкрепа на кариерното развитие на студентите и на завършилите като неотменима цел в неговата стратегия.

Събирането на информация за професионалната реализация на обучаемите е регламентирано с методиката за „Проучване на мнението на потребителите за качеството на обучението“. Кариерното развитие и професионалната реализация на дипломираните се обучаеми е предмет на постоянен мониторинг.

ВВВУ има регламентиран с Наръчника по качеството процедури за вътрешен одит и оценка на ефективността на прилаганите методи във вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав. Предвидени са планови и извънпланови вътрешни одити. Информация от вътрешния одит и установените недостатъци и несъответствия се анализират по установения ред във ВВВУ и се вземат управленски решения.

В СУК са регламентираны процедури, обхващащи основните видове дейности, включително и промяна в нормативната база, ако това се налага, които се обсъждат и приемат от Академичния съвет.

ВВВУ има процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация за всички образователни степени и форми на обучение във висшето училище, нормативно установени в Правилник за устройството и дейността на ВВВУ „Георги Бенковски“, Правилник за приема и учебната дейност на ВВВУ „Георги Бенковски“ и регламентиращи документи на МО и ВВС.

ВВВУ има регламентираны процедури за промени в учебните планове и за съгласуване на учебната документация на ниво ВВВУ, Военновъздушни сили, МОН, Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ (в определени случаи) и утвърждаване ѝ от Министъра на отбраната.

Осигуряването на информация за професионалната реализация на обучаемите се реализира в съответствие с методиката за „Проучване на мнението на потребителите за качеството на обучението“. Кариерното развитие и професионалната реализация на дипломираните се обучаеми е предмет на постоянен мониторинг.

ВВВУ има нормативно регламентирани отговорности към анализа и отчета на информацията за успеваемостта и ефективността на учебния процес, като успеваемостта на обучаемите от регулираните професии се наблюдава стриктно от специална структура в МО.

По 7.1.3.

ВВВУ, в ролята си на специализирано висше военно учебно заведение, поддържа нормативно регулирани информационни отношения с потребителите на кадри от регулираните професии – Министерството на отбраната и Военновъздушните сили.

Във ВВВУ е създадена „Процедура за съгласуване на учебна документация с потребителите“, по силата на която се съгласуват квалификационните характеристики и учебните планове с потребителите в интерес на поддържането на актуална системата на обучение, отговаряща на бързо променящи се изисквания на практиката.

Прилага се и „Анкетно изследване на необходимите знания и умения на структурите от ВВС и Гражданската авиация“ като алтернативна форма на събиране на информация, която да доведе до повишаване качеството на учебния процес.

Във ВВВУ е създадена система за събиране и анализиране на информацията за успеваемостта в практическото обучение при потребителите, където се провеждат учебните практики и стажове - тренажорни комплекси, учебна техническа база за ремонт (УТБР), в производствени и ремонтни предприятия, в авиационните бази на ВВС и учебната авиационна база гр. Долна Митрополия (летателен стаж), както и в граждански авиокомпании и фирми, регламентирана с „Методика за провеждане, отчитане и оценяване на учебната практика и стажа на курсантите и студентите“. Резултатите от стажовете се анализират и обсъждат в катедрите и се приемат от Факултетния съвет.

Събирането, обработването и съхранението на информация, съдържаща лични данни във ВВВУ се осъществява в съответствие със Закона за защита на личните данни, Регламент (ЕС) 2016/679, нормативната уредба на МО и „Вътрешни правила за събиране, обработване и съхранение на лични данни във ВВВУ „Георги Бенковски“.

Достъпът до обществената информация във ВВВУ се осъществява в строго съответствие със Закона за достъп до обществена информация и „Вътрешни правила за предоставяне на достъп до обществена информация“ като се води отделен регистър на подадените заявления за достъп до обществена информация. Установен е ред за достъп до информацията и по електронен път.

Управлението на информацията във ВВВУ се регламентира от „Правилник за използване и работа в училищната компютърна мрежа на ВВВУ“. Училищната компютърна мрежа (УКМ) осигурява информационната инфраструктура на ВВВУ. Тя е свързана с други национални и глобални мрежи чрез “Национална изследователска мрежа” с високоскоростна връзка (10Gbs).

Официалният публичен WEB сайт на ВВВУ „Георги Бенковски” е разположен на собствен сървър. Той е достъпен в Интернет денонощно. Публикуването или промяната на информацията на тях и Facebook страницата на ВВВУ е регламентирана.

Стандарт 8: „Информация за обществеността“:

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети програмни документи и учебна документация; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на студентите и академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; университетски форуми с участието на представители на студенти, синдикални и потребителски организации.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1:

По 8.1.1.

ВВВУ „Георги Бенковски” реализира медийната и информационната си политика, насочена към обществото като публикува информация на своя интернет сайт <http://www.af-acad.bg> и на Facebook профила си - <https://www.facebook.com/VVVU.G.Benkovski/>. Интернет страницата е общодостъпна и дават възможност всички потребители да използват представената информация.

По 8.1.2.

Информация за целите и приоритетите на научноизследователската дейност по години и справка за научните публикации на академичния състав е предоставена в обособена част на интернет страницата на ВВВУ.

По 8.1.3.

ВВВУ представя необходимата информация за международната си дейност в отделна директория на своята интернет страница, където е публикувана информация за договори за сътрудничество с чуждестранни университети, информация за възможности за обмен на студенти и докторанти, признаване на чужди дипломи, работата по международни проекти и други.

По 8.1.4.

На сайта на ВВВУ е публикувана информация за резултатите от всички вътрешни и външни одити, резултатите от проведени анкетни проучвания сред студенти и работодатели за реализация и заетост на завършилите. Публично е оповестена информацията, свързана с политиката по качество.

Информацията за дейността на ВВВУ, публикувана на сайта на ВУ, е богата, разнообразна и актуална. Тя е полезна за бъдещите и настоящи студенти, за завършилите и за другите заинтересовани страни.

Стандарт 9: „Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите“:

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1:

По 9.1.1.

ВВВУ има разработени и приети процедури за провеждане на текущ мониторинг и периодичен преглед на учебните програми с оглед съответствие на очакванията и нуждите на практиката и на обществото като цяло.

Прилагането на системата за мониторинг върху учебната документация е постоянно действаща система. Осигурено е пълно съответствие Резултатите се оповестяват публично с оглед политиката на публичност и отчитане мнението на всички заинтересувани лица: на потребителите на кадри - МО, ВВС, мнението на курсантите, студентите, както и на реализираните се служители и в други организации.

Редовно се проучва и оценява конкурентната среда чрез сравняване на образователни цели, учебни планове и програми с цел определяне на конкурентните предимства на обучението по специалностите.

ВВВУ осигурява пълно съответствие на учебните програми по отношение на икономическите и социални потребности на Министерството на отбраната и Военновъздушните сили за регулираните професии и на нуждите на обществото в сферата на авиационното образование.

По 9.1.2.

Във ВВВУ „Георги Бенковски“ са въведени и строго се спазват стандарти, на които отговаря учебната документация, включително и учебните програми, които не допускат структурни и целеви недостатъци, в континуума на академичния цикъл.

Съдържанието на учебните програми се проучва регулярно по инициатива на водещите катедри при констатирана необходимост от адаптиране към нормативни документи и/или изисквания на основните потребители на кадри.

Учебните програми във ВВВУ се разработват от преподаватели с голям опит по изучаваната дисциплина. Системно се провеждат анонимни анкети с обучаеми и потребители на кадри, чиято основна цел е да се сведат до до знанието на преподавателя и командването на ВВВУ мнението на респондентите за качеството на учебните програми и за тяхното подобряване.

Учебната документация за специализациите от специалността „Организация и управление на военни формирования на тактическо ниво“ се утвърждават от министъра на отбраната, съгласувано с министъра на образованието и науката.

В учебните планове могат да се правят промени по реда на тяхното приемане. ПУД на ВВВУ „Георги Бенковски“ допуска промени в учебните планове, които се отразяват в приложение към тях.

Прилаганата системата за изготвяне на учебните програми във ВВВУ „Георги Бенковски“ не позволява допускането на структурни и целеви недостатъци, изискващи промяната им в рамките на съответния академичен цикъл.

По 9.1.3.

Във ВВВУ се осъществява строг и нормативно регулиран външен и вътрешен мониторинг на програмите, който гарантира набавянето на своевременна и точна информация, необходима за качествените им промени и подобрения, при необходимост.

Външният мониторинг на програмите във ВВВУ се гарантира чрез нормативно регулираното набавяне на необходимата информация от потребителите на кадри - Министерството на отбраната, Командването на Военновъздушните сили и нормативно съгласуване и одобрение от съответните структури на Военновъздушните сили и от Министъра на отбраната, които осъществяват и постоянен мониторинг и контрол на изпълнението им.

Вътрешният мониторинг и контрол гарантира набавянето на информация, необходима за качествените им промени и подобрения, като органите и структурите са регламентирани с Приложение № 9.3. В „ПУД на ВВВУ „Георги Бенковски“

По 9.1.4.

Промените в учебните програми са ориентирани към нуждите на пазара на труда, определени от Министъра на отбраната чрез заявките на Командира на Военновъздушните сили, Министерството на транспорта – ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“, авиационни фирми и фирми свързани с авиационната индустрия.

Годишният прием за регулираните професии се определя със заповед на Министъра на отбраната.

По 9.1.5.

Промените в учебните програми е нормативно регулирано с „ПУД на ВВВУ дейността по прегледа и ревизията на учебните програми“ и се извършват с участието на преподавателите и студентите под ръководството на факултетния/департаментния съвет.

Във ВВВУ е разработен инструментариум за отчитане на мнението на студентите и на потребителите на кадри относно учебните програми в хода на техния мониторинг, преглед и ревизия. В рамките на СУК се осигурява необходимата за мониторинга на учебните програми информация с оглед тяхното подобряване. Прилагат се утвърдени практики за анализ на външната и вътрешна среда с оглед осигуряване на необходимата информация за качествени промени на програмите в процеса на техния мониторинг.

Във ВВВУ има утвърдена традиция при провеждането на държавни изпити и защити на дипломни работи в изпитни комисии да участват представители на ВВС или представители на авиационната индустрия.

Стандарт 10: „Циклично външно осигуряване на качеството“:

Критерий 10.1. ВУ осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1:

По 10.1.1.

ВВВУ планово провежда регулярни самооценки, които са нормативно регулирани под формата на вътрешни одити. Външните одити се провеждат в съответствие с националната нормативна уредба под формата на акредитации от НАОА(<https://neaa.government.bg/akreditirani-institucii/visshi-uchilischa>, <https://www.neaa.government.bg/129-profesionalni-napravlenija/437-akreditirani-profesionalni-napravlenija-v-nvu> ; <https://www.neaa.government.bg/130-akreditirani-doktorski-programi-vav-vu/533-akreditirani-doktorski-programi-v-nvu-vasil-levski-veliko-tarnovo>) и от външен лицензиран одитор по качеството на управление.

Последна институционална акредитация на факултет „Авиационен“, наследник на който е ВВВУ „Георги Бенковски“, е дадена на 06.10.2016 г. за срок от 6 години с оценка 9.17.

По 10.1.2.

Във ВВВУ съществуват и се прилагат нормативно установени процедури за предприемане на действия по отношение състоянието и функционирането на системата за управление на качеството, което включва и предприемане на действия във връзка и по повод на получени резултати от програмните акредитации.

Във ВВВУ ежегодно се провежда най-малко веднъж в годината вътрешен одит за оценка на състоянието, адекватността и ефективността на системата за управление на качеството. От планираните два вътрешни одита са проведени два.

Всички коригиращи и превантивни действия се документират чрез обобщен доклад за одита и списък на проведените одити и коригиращи действия.

По 10.1.3.

Във ВВВУ има процедура за предприемане на действия във връзка и по повод на резултатите от акредитирани програми, която дава възможност за качествен контрол по своевременното изпълнение на препоръките, давани от АС на НАОА.

В резултат на изпълнение на препоръките всички програми са претърпели промяна.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въздействия върху ВУ	Желани	Нежелани
	Силни страни	Слаби страни
	<ul style="list-style-type: none"> • Мисията на ВУ е в пълно съответствие с образователните тенденции, заложи в стратегията; • Привличане и утвърждаване на висококвалифициран академичен състав, с утвърдени позиции в национални и международни структури; • Приемственост и привличане на млади преподаватели, което е гаранция за приемственост и качествено възпроизводство на академичния състав. • Академичен профил в модерните технологии и възможност за гъвкави динамични реакции и промени, които да ги развиват и отблизо да ги следват; • Учебни планове и учебно съдържание с акцент върху практическите приложими знания и умения; • Използване на иновации, съвременни методи и средства в мениджмънта на ВУ и учебното съдържание, в преподаването и обучението; • Поддържане на реална връзка с възпитаници и преподаватели на Висшето училище, които заемат ключови места във военновъздушните сили и авиационната индустрия; • Поддържане на траен и висок интерес на кандидат-студентите към ВУ; • Ориентация към партньорства с водещи авиационни компании и структури; • Провеждане на активна политика за сътрудничество с утвърдени световни университети и авиационни структури за мобилност и плавателна практика; -Тясно сътрудничество и взаимодействие с ВВС, бизнес структурите, ангажирани с авиацията; -Осигурена реализация на випускниците във ВВС и авиационната индустрия; -Съвременна, високо технологична учебно-материална база; Лицензирана летищна база за гражданска авиация; 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостиг на летателна техника за практическа подготовка
	Възможности	Заплахи
<ul style="list-style-type: none"> • Последователно и планово качествено усъвършенстване на образователната дейност с акцент върху развитието на творческото и креативно мислене на обучаемите, както и върху техните способности за задълбочено разбиране на динамичните процеси в авиационната сфера; • Развитие на приоритетна тенденция на завоюване на лидерски позиции на ВВВУ в национален и международен мащаб и постигане на най-високи оценки от акредитационните процедури като значим и признат атестат за качеството на обучението и изследователската дейност, който осигурява нарастване на авторитета на ВУ в световната авиационна сфера; • Постоянно задълбочаване и динамизиране на връзките с ВВС и авиационната индустрия; насърчаване на интердисциплинарния подход в научните изследвания, за да се 	<ul style="list-style-type: none"> • Зависимост на академичното развитие на преподавателския състав – военнослужещи и цивилни служители от налични вакантни длъжности.; • Лимитирана квота за прием на курсанти; Провалени 	

<p>увеличава броят на разработваните научно-приложни трудове и да се активизира популяризирането на научните постижения на ВВВУ чрез интензивно използване на съвременните информационни технологии у нас и по света;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Използване на гъвкави и ефективни форми на продължаващо обучение, адаптирани към спецификата на разнообразни целеви групи и насочени към нарастване на приноса на ВВВУ за реализиране на националната стратегия за учене през целия живот в авиационната сфера; Обезпечаване на дългосрочна устойчивост на ефективното функциониране и непрекъснатото усъвършенстване на Системата за управление на качеството на обучението и на академичния състав като фактор за повишаване на конкурентоспособността на Висшето училище в страната и в световен мащаб; • Наличие на напълно достатъчна и съвременна и високотехнологична материално-техническа база за обучение, за изследователска и за административна дейност на академичния състав; - Възможност за участие на академичен състав и обучаеми в научноизследователска и проектна дейност; - Възможности за дистанционна форма на обучение ; - Възможности за разкриване на нови специалности и специализации в зависимост от потребностите на потребителите. 	<p>обществени поръчки за ремонт на летателна техника за практическа подготовка.</p>
---	---

На базата на констатациите за резултатите от извършеното оценяване Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана предлага на Акредитационния съвет да утвърди **капацитет на Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“ 1700 курсанти и студенти, от които 1100 бакалаври и 600 магистри.**

ПКСПНСО предлага на Акредитационния съвет на НАОА да даде положителна оценка на създадената организация и среда за провеждане и поддържане на дистанционна форма на обучение във Висшето военновъздушно училище “Георги Бенковски”.

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

Препоръка 1. Да продължи развитието на организационната структура на „ВВВУ Георги Бенковски“, като се увеличава академичния състав, включително броят на хабилитираните преподаватели. Срок: постоянен

Препоръка 2. Да продължи повишаването на квалификацията, научното и академично израстване на научно-преподавателския състав, включително в ПН 9.2 Военно дело, и приемствеността, съобразно Визията и Стратегията за развитие на ВВВУ „Г. Бенковски“ и възможностите за кадровото осигуряване. Срок: постоянен

Препоръка 3. Да продължи развитието на материалната, техническата база и инфраструктурата на ВВВУ „Георги Бенковски“, включително придобиване на нова учебно-научна литература. Срок: постоянен

Препоръка 4. Да се положат усилия за привеждане на възнагражденията за научни степени и академични длъжности на научно-преподавателски състав - военнослужещи и цивилни служители към средното и по-високо ниво за страната ни. Срок: Постоянен

Председател на ПК:

проф. д.ик.н. Гошо Петков